הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל

הפקולטה להנדסת חשמל מבוא למערכות תוכנה

תרגיל בית C++ - 5 מסכם

מועד ההגשה: יום ג', 4/7/2017 בשעה 23:59 האחראי על התרגיל: אסף קסל

sasafca@campus

MamatScript

בתרגיל זה, נבנה סקריפט עם סינטקס דומה לזה של Matlab. הסביבה תאפשר עבודה עם מספרים שלמים בלבד ותתמוך במשתנים סקלרים ומטריצות. הקוד מבצע את פענוח הפקודות. המטלה שלכם היא להשלים את משתני הסביבה ומפת המשתנים.

שימו לב:

- .1. אחרי חלק 1, הכוונה במצביע היא לאובייקט מסוג MySharedPtr.
- 2. נתון הקובץ ScriptExceptions.h בו מוגדרים מאקרואים (define) כדי למנוע שגיאות כתיב במחרוזות הנזרקות. יש להשלים בו את המימוש הקצר של המחלקה. כאשר יתוארו החריגות בתרגיל יכתב המאקרו שיש לזרוק.
- - 4. תיאור הממשק של תוכנית ה main מופיע אחרי תיאור המבנים.
  - 5. קבצי הקוד שיש לעדכן\לשנות הם אלה המתאימים לשמות המחלקות אותם אתם מתבקשים לממש. לא מומלץ לשנות את שאר הקבצים.

MySharedPtr .1

לצורך מימוש התרגיל, נממש את המחלקה הגנרית (MySharedPtr (template). מחלקה זאת מחליפה את השימוש במצביעים רגילים ומונעת דליפות זיכרון. היא מכילה מצביע מסוג האובייקט הגנרי ומצביע למונה (counter). המונה סופר את מספר האובייקטים של המחלקה אשר מצביעים לאותו זיכרון וכאשר הוא מתאפס אז הזיכרון משוחרר ע"י פעולת delete. המחלקה מעמיסה את אופרטור ה- * (dereference) אשר מחזיר reference לאובייקט המוצבע. בנוסף המחלקה מעמיסה את אופרטור ה <- ומממשת את הפעולה get מחזירות את המצביע של האובייקט.

להלן קוד העושה שימוש במחלקה. ההערות מתארות את המתרחש בכל שורה:

```
int main()
       MySharedPtr<int> p1(new int); // p1 counter=1
       *p1 = 0; // the value pointed to by p1 is changed to 0
       cout << (*p1) << endl; // prints the value pointed to by p1 (prints 0)</pre>
       cout << (*(p1.get())) << endl; // same as previous line</pre>
       MySharedPtr<int> p2(p1); // p1/p2 counter=2
       MySharedPtr<int> p3(new int); // p3 counter =1
       p3 = p1; // p3/p2/p1 counter=3, previous p3 object deleted
       MySharedPtr<int> p4(new int); // p4 counter =1
       p2 = p4; // p2/p4 counter = 2, p1/p3 counter = 2, no object is deleted
       p1 = p2; // p1/p2/p4 counter =3, p3 counter = 1, no object is deleted
       return 0;
}
// d'tors are called at end of main
// 1. p4 d'tor => p1/p2 counter =2, no object is deleted
// 2. p3 d'tor => p3 counter =0, object deleted
// 3. p2 d'tor => p1 counter =1, no object is deleted
// 4. p1 d'tor => p1 counter =0, object deleted
```

הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל

הפקולטה להנדסת חשמל מבוא למערכות תוכנה

ScriptException .2

מחלקת החריגות שתשמש אותנו לתרגיל. מאותחלת ע"י מחרוזת (string) ובעלת מתודת אשר מחזירה את מחלקת החריגות שתשמש אותנו לתרגיל. מאותחלת ביכה לרשת ממחלקה אחרת (ניתן להסיק זאת מקובץ ה main).

Variable/Scalar/Matrix .3

אלה הם משתני הסביבה שלנו. Variable הינה מחלקה אבסטרקטית אשר Variable אלה הם משתני הסביבה שלנו. מחלקה אבסטרקטית אשר Variable מכילה את ממשק השימוש במשתנים כך שבהמשך נוכל להשתמש רק במצביעים מסוג

. כקלט. Variable אשר מקבל מצביע ל ostream של מחלקת אופרטור כקלט. אופרטור בהדפסה ע"י אופרטור

למשתנים יהיו את הקונסטרקטורים הבאים:

פעולה	חתימה
val מאתחלת סקלר עם הערך	Scalar(int val)
מאתחלת מטריצה עם row שורות col מאתחלת מטריצה עם	Matrix(int row, int col, int val)
val ערכיה הם	
מאתחלת מטריצה עם שורה אחת (וקטור שורה) ו	Matrix(int startVal, int endVal)
עמודות. הערך בעמודה (endVal – startVal +1)	
הראשונה הוא startVal הערך בכל עמודה אחרי	
הראשונה הוא ערך הקודמת פלוס 1.	

בנוסף יהיה למשתנים את הפעולות הבאות אשר לא משנות את המבנה ומחזירות מצביע מסוג Variable למבנה חדש כפי שמתואר בטבלה הבאה:

Matrix פלט עבור	פלט עבור Scalar	שם ופרמטרים
שיכפול של המשתנה	שיכפול של המשתנה	Copy()
שערכו כמספר אברי המטריצה Scalar	עם הערך 1 Scalar	NumElems()
עם שורה אחת ושתי עמודות שמכילה את מימדי המשתנה (שניהם 1 במקרה של Matrix		Size()
	(Scalar	
אם dim גדול מ 2 או קטן מ 1 אז זורקת BAD_INPUT.	עם הערך 1 Scalar	Size(int dim)
מחזירה Scalar שערכו כגודל המימד המבוקש של המטריצה.		
אמtrix.cpp קונבולוציה בין משתנים. מימוש נתון ב	קונבולוציה בין משתנים.	Conv(Variable
	מימוש נתון ב Scalar.cpp	pointer)
שיכפול של המטריצה לאחר פעולת שחלוף (transpose)	שכפול של המשתנה	Transpose()

המשתנים ייתמכו בשני סוגי אופרטור [ ] אשר מחזירים .int אחד מקבל והשני מקבל (מוגדר ב ועמכו זותמכו בשני סוגי אופרטור [ ] אשר מחזירים אוות והשני מקבל משתנה הוא (Variable.h במקרה של זריקה ייזרק וולא (C++ באינדקס 1 (ולא 0 כמו ב C ו ++ C).

Matrix פלט עבור	פלט עבור Scalar	קלט
זורק אם idx חורג ממספר אברי המטריצה או קטן מ 1. מחזיר את האיבר	זורק אם idx שונה מ	int idx
מספר idx במטריצה לפי column major. כלומר אם נפרוס את	מחזיר את ערך הסקלר	
המטריצה לווקטור עמודה אז יוחזר האיבר ה idx בווקטור זה.		
זורק אם גודלו של v שונה מ 2, או v[0] גדול ממספר השורות או קטן מ	זורק אם אחד מערכי	IdxVec v
או v[1] גדול ממספר העמודות או קטן מ 1. מחזיר את הערך של , 1	הווקטור שונה מ 1.	
${ m v}[1]$ ועמודה ${ m v}[0]$ ועמודה	מחזיר את ערך הסקלר.	

הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל

הפקולטה להנדסת חשמל מבוא למערכות תוכנה

המשתנים יתמכו באופרטורים הבינאריים +, *, >, <, ==, >, אשר לא משנים את המבנה ומחזירים מצביע מסוג Variable למבנה חדש כפי שמתואר בטבלה הבאה:

Matrix with Matrix	Scalar with Matrix	Scalar with Scalar	אופרטור
עם תוצאת חיבור המטריצות. Matrix	בו הסקלר נוסף Matrix	עם תוצאת החיבור Scalar	+
אם BAD_MAT_DIMS("+") זורק	לכל איבר של המטריצה		
ממדיי המטריצות לא זהים	המקורית		
עם תוצאת כפל המטריצות. זורק Matrix	בו הסקלר מכפיל Matrix	עם תוצאת הכפל Scalar	*
אם ממדיי BAD_MAT_PROD	כל איבר של המטריצה		
המטריצות לא מאפשרים כפל מטריצות	המקורית		
עם תוצאת הפעולה הלוגית בין Matrix	עם תוצאת Matrix		<
אברי המטריצות.	הפעולה הלוגית של	עם תוצאת הפעולה Scalar	
BAD_MAT_DIMS(">/<") זורק	הסקלר עם כל איבר של	הלוגית	
אם ממדיי המטריצות לא זהים	המטריצה המקורית		
עם תוצאת הפעולה הלוגית בין Matrix			>
אברי המטריצות.			
BAD_MAT_DIMS(">/<") זורק			
אם ממדיי המטריצות לא זהים			
עם תוצאת הפעולה הלוגית בין Matrix			==
אברי המטריצות.			
BAD_MAT_DIMS("==") זורק			
אם ממדיי המטריצות לא זהים			
BAD_INPUT	זורי		&&

VariablesMap .4

בחלק זה מומלץ להשתמש במחלקות map ו vector (פחות חשוב) של Map<T,S> .stl הינו מיפוי חד ערכי בין של ארכים ב S. כלומר, לכל ערך ב T יש (לכל היותר) ערך יחד ב S אליו הוא ממופה אך ההפך איננו ערכים מ T לערכים ב S. כלומר, לכל ערך ב T יש (לכל היותר) ערך יחד ב VariablesMap .S בהכרח נכון. כלומר, יכולים להיות מספר ערכים ב T אשר ממפים לאותו ערך ב stl מדומר (string) למצביעים מסוג Variable . במידה ואינכם משתמשים במחלקת map של stl לצורך בין מחרוזות (אדוב מחלקה בעצמכם מחלקה גנרית בשם MyMap אשר תהווה גרסה מרודדת של מחלקת (להשתמש בה לצורך מימוש VariablesMap).

המחלקה Variables Map תתמוך בפעולות הבאות:

פעולה	חתימה
מאתחל מפת משתנים ריקה (עם שם שמור שאיננו שם משתנה חוקי)	VariablesMap()
מעדכנת את שם המשתנה השמור	SetSavedName(const string&
	newSavedName)
מוצאת שם משתנה פנוי (אשר עדיין לא קיים במיפוי ובנוסף איננו השם	GetTmpVariable()
השמור). יוצרת משתנה זמני חדש בשם זה ומוסיפה אותו למיפוי. מחזירה	
את שם המשתנה הזמני החדש	
מוחקת את כל המשתנים הזמניים מהמיפוי	ClearTmpVars()
בודקת האם x הוא שם משתנה חוקי (מתחיל באות אנגלית וכל שאר התוים	Operator[](const string& x)
שייכים ל VALID_VAR_CHARS (נתון ב VariablesMap.h). אם	
לא אז זורקת (INVALID_VAR_NAME(x. אהרת מייצרת מיפוי חדש	
עם מפתח שערכו x ומחזירה reference אליו.	
מחזירה reference לערך אליו x ממפה. במידה ולא קיים מיפוי כזה אז	at(const string& x)
(stdexcept הריגה מ std::out_of_range) זורקת	
מסירה את המיפוי שמתאים ל x מהמבנה	erase(const string& x)

הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל הפקולטה להנדסת חשמל מבוא למערכות תוכנה

main הוכנית ה

שאר הקוד בתרגיל נתון לכם וכל שנשאר הוא להריץ (ואולי להנות מהתוצאה?). התוכנית תומכת במספר פקודות דמויות matlab. באופן כללי היא אמורה להיות חסינה לשגיאות כך ששימוש ב syntax לא תקין רק יגרום להדפסת הודעת שגיאה מתאימה למסך. שורות הפקודה האפשריות הן:

הסבר	פקודה
(end ביצוע מותנה של השורות הבאות עד לסיום הבלוק (ע"י שורת	if(<expression>)</expression>
לולאת for אשר בה <var name=""> הוא משתנה הלולאה ותוצאת</var>	for <var name=""> = <expression></expression></var>
כ ביא הערכים אותם יקבל המשנה. לדוגמא 1:5 כ <expression></expression>	
יגרום לכך שבאיטרציה הראשונה משתנה הלולאה יהיה <expression></expression>	
end בשניה 2 וכך עד 5. בדומה ל if בלוק הלולאה מסתיים בשורת 1	
מציב לתוך <var name=""> את תוצאת הביטוי</var>	<var name=""> = <expression></expression></var>
עד 5. אושערכיו a מייצר משתנה ווקטור שורה (מטריצה) בשם a ושערכיו a	
a(2:3)=7:8 ניתן גם להציב לתוך תת אינקסים של משתנה קיים. לדוגמא	
ישנה את הערכים השני והשלישי ב a ל 7 ו 8 בהתאמה	
מדפיס למסך את המשתנה ששמו <var (במידה="" name="" td="" וקיים="" כזה)<=""><td>disp <var name=""></var></td></var>	disp <var name=""></var>

כאשר ניתן לקנן לולאת וביטויי if (אך לא לשכוח לסגור את הבלוקים של כל אחד בסוף). הביטויים מהסוג <expression> בטבלה יכולים להכיל ערבוב (תקין) של הפעולות הבאות:

הסבר	פעולה
<var> מחזיר את מספר האלמנטים של</var>	numel(<var>)</var>
<var> מחזיר ווקטור שורה עם מימדי</var>	size(<var>)</var>
<var> של <dim> מחזיר את המימד ה</dim></var>	size(<var>,<dim>)</dim></var>
<var $2>$ ל $<$ var $1>$ מחזיר את תוצאת הקובולוציה בין	conv(<var1>,<var2>)</var2></var1>
מחזיר מטריצת אפסים שמימדיה נתונים ב <dim>. אם נתון רק מימד אחד אז נוצרת</dim>	zeros(<dims>)</dims>
מטריצה עם <dim> שורות ועמודות</dim>	
<var> של (transpose) מחזיר את תוצאת השחלוף (transpose) של</var>	transpose(<var>)</var>
מחזיר את תת המטריצה של <var> לפי האינדקסים הלינארים הנתונים ב</var>	<var> (<indices>)</indices></var>
<indices></indices>	
<row <var="" את="" המטריצה="" מחזיר="" של="" תת=""> לפי אינדקסי העמודה והשורה הנתונים ב</row>	<var>(<row idxs="">,</row></var>
כol idxs> בהתאמה (col idxs>	<col idxs=""/>)
סוגריים לצרוך שינויי סדר קדימויות בביצוע הפעולות	(<expression>)</expression>
<var1> ל<var1> מחזיר את תוצאת הכפל בין</var1></var1>	<var1>*<var2></var2></var1>
$\langle var2 \rangle$ ל ל $\langle var1 \rangle$ מחזיר את תוצאת החיבור בין	<var1>+<var2></var2></var1>
מחזיר ווקטור שורה עם ערך באידקס הראשון ששווה ל	<var1>:<var2></var2></var1>
<var $2>$ ואשר כל ערך אחריו גדל ב 1 ביחס לקודמו עד הערך $<$ var $1>$	
(var1> ל + var1 + 1) מחזיר את תוצאת אבין ($var1> + var1$	<var1> < <var2></var2></var1>
(var1> בין < var1> לאמת) < ar1 מחזיר את תוצאת בין	<var1> == <var2></var2></var1>
(לאמת) אמקר ו 1 לאמת) אמר2> ל (2 אמר AND מחזיר את תוצאת את בין	<var1> && <var2></var2></var1>
(אמת) את תוצאת OR בין $<$ var1> ל $<$ var1 בין OR מחזיר את תוצאת	<var1> <var2></var2></var1>

הביטויים מהצורה <?????> בטבלה זאת יכולים להיות ערבוב של הביטויים האחרים, של שמות משתנים, ושל מספרים (חיוביים ושליליים).

במידה והסקריפט נתקל בשגיאה אז הוא מדפיס הודעת שגיאה ועוצר כל פעולה מתמשכת כמו לולאה או if ומתחיל את הפענוח מחדש בשורה הבאה.

הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל הפקולטה להנדסת חשמל מבוא למערכות תוכנה

Bash תרגילון. 6

כתבו סקריפט בשם change_extensions, בן 8 שורות לכל היותר (לא כולל השורה hin/bash!# ולא כולל שורות תיעוד) המקבל שלושה פרמטרים. שם תיקייה, ושני סיומות קבצים. הסקריפט משנה את הסיומות של כל הקבצים בתיקייה שהתקבלה הנגמרים בסיומת שהתקבלה כפרמטר השני, לסיומת שהתקבלה כפרמטר השלישי.

לדוגמה, השורה

change_extensions dir cpp C

תשנה את הסיומות של כל הקבצים בתיקייה dir שנגמרים ב-".C". לסיומת ".C". אין צורך לבצע בדיקת פרמטרים.

הערה: קראו באינטרנט על מציאת תבניות במשתנים באמצעות האופרטורים

\${var#Pattern}

\${var##Pattern}

\${var%Pattern}

\${var%%Pattern}

למשל, ניתן לקרוא על כך כאן:

http://tldp.org/LDP/abs/html/parameter-substitution.html

.unix-שימושי באשר מעבירים קבצים שנכתבו ב-windows ל-unix ל-

7. הנחיות הגשה

1. קבצי קוד חלקיים, וכן קבצי קלט ופלט לדוגמה, נמצאים בתיקייה:

~eesoft/hmw/hmw5

לפני תחילת העבודה, הורידו את הקבצים לחשבונכם באמצעות הפקודה:

cp ~eesoft/hmw/hmw5/*.

- 2. עברו היטב על הוראות ההגשה של תרגילי הבית המופיעים באתר טרם ההגשה! ודאו כי התכנית שלכם עומדת בדרישות הבאות:
  - התכנית קריאה וברורה
  - התכנית מתועדת היטב לפי דרישות התיעוד המופיעות באתר
- שגיאות וללא warnings כלל -g -Wall -std=c++0x התכנית מתקמפלת עם הדגלים התכנית מתקמפלת שניאות וללא
  - התכנית רצה ללא דליפות זיכרון וגישות לא חוקיות לזיכרון כלל (בדיקה באמצעות (valgrind)
    - התכנית נותנת פלט זהה לחלוטין לפלט הצפוי על כל קבצי הקלט שסופקו (בדיקה באמצעות פקודת diff על קבצי הפלט)
      - יוצר קובץ הרצה בשם הנדרש makefile קובץ
  - 3. יש להגיש קובץ tar יחיד המכיל את כל הקבצים שאתם נדרשים להגיש ואותם בלבד ללא תתיmakefile המכיל את פרטי הסטודנטים, וכן את ה-readme תיקיות. ודאו כי לא שכחתם את קובץ במידה ונדרשתם.
  - 4. שאלות בנוגע לתרגיל יש להפנות לפורום התרגיל ב-moodle בלבד ניתן לשלוח שאלות במייל **למתרגל האחראי על התרגיל בלבד**, ורק במידה והשאלה מכילה פתרון חלקי.
    - 5. סיכום מפרט התרגיל:

הטכניון - מכון טכנולוגי לישראל הפקולטה להנדסת חשמל מבוא למערכות תוכנה

	תיאור	סעיף
	מסכם C++	נושא התרגיל
	יום ג', 4/7/2017 בשעה 23:59	תאריך ההגשה
sasafca@campus	אסף קסל	המתרגל האחראי על התרגיל
~eesoft/hmw/hmw5		תיקייה המכילה קבצים לשימוש
		הסטודנטים
main.cpp	Variable.h	קבצי הקוד הנתונים
Commands.h	Variable.cpp	
Commands.cpp	Scalar.h	
LineParser.h	Scalar.cpp	
LineParser.cpp	Matrix.h	
MamatScriptEngine.h	Matrix.cpp	
MamatScriptEngine.cpp	VariablesMap.h	
ScriptExceptions.h	VariablesMap.cpp	
MySharedPtr.h		
1.MamatScript.in	1. MamatScript.out	קבצי הקלט והפלט הנתונים
readme	ScriptExceptions.h	הקבצים שיש להגיש
makefile	MySharedPtr.h	
change_extensions	Variable.h	
main.cpp	Variable.cpp	
Commands.h	Scalar.h	
Commands.cpp	Scalar.cpp	
LineParser.h	Matrix.h	
LineParser.cpp	Matrix.cpp	
MamatScriptEngine.h	VariablesMap.h	
MamatScriptEngine.cpp	VariablesMap.cpp	
MamatScript		שם תכנית ההרצה הדרושה
		(makefile הנוצרת ע"י)
		דגשים מיוחדים

בהצלחה!